

IV P 452/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Andrzej Kurzych

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2018 roku w Toruniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **L. O.**

przeciwko **Nadleśnictwu G.**

o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia

orzeka:

I. zobowiązuje pozwanego Nadleśnictwo G. do złożenia oświadczenia o udzieleniu powodowi L. O. urlopu dla poratowania zdrowia na okres od 11 września 2018 roku do 10 marca 2019 roku,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów procesu,

III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 1.843,00 zł (jeden tysiąc osiemset czterdzieści trzy złote) tytułem opłaty, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

SSR Andrzej Kurzych

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 września 2018 r. skierowanym przeciwko Nadleśnictwu G. powód L. O. wniósł o ustalenie, że powód przebywa w okresie od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r. na urlopie dla poratowania zdrowia i zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia woli o następującej treści „Udzielam Leśniczemu L. O. urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r.” oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 3 września 2018 r. złożył w Nadleśnictwie G. wniosek o urlop dla poratowania zdrowia. Wniosek ten spełniał wszystkie wymagania formalne określone w ustawie o lasach oraz w ponadzakładowym układzie zbiorowym pracy. Wniosek został należycie umotywowany – celem udzielenia urlopu ma być przeprowadzenie zaleconego leczenia orzeczonego przez lekarza. Powód legitymuje się też wymaganym stażem pracy. Pozwany odmówił udzielenia urlopu argumentując odmową bliżej nie sprecyzowanymi „szczególnymi potrzebami służbowymi pracodawcy oraz zapewnieniem prawidłowego toku pracy”. Podane przyczyny są fikcyjne, albowiem powód i tak przebywał na zwolnieniu lekarskim. Pracodawca nie może bagatelizować stanu zdrowia pracownika i odmówić udzielenia urlopu kierując się przesłankami pozaustawowymi.

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany wskazał, że w sierpniu 2018 r. zostały stwierdzone nieprawidłowości w pracy powoda. Były one tego rodzaju, że pozwany zaproponował powodowi zmianę stanowiska pracy i miejsca jej wykonywania. W dniu 7 sierpnia 2018 r. wpłynęło jednak zwolnienie lekarskie powoda, które było przedłużane na

dalsze okresy, aż do dnia 31 sierpnia 2018 r., kiedy powód złożył wniosek o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia. Pozwany w tej sytuacji powziął wątpliwości co do zasadności złożonego wniosku, dlatego wystosowana odpowiedź była negatywna.

Ponadto pozwany wskazał, że udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia zależy od pracodawcy, nie jest jego obowiązkiem, które pracownik mógłby dochodzić na drodze sądowej. Interpretacja ta była dotychczas stosowana w praktyce na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w T..

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Toruniu zobowiązał pozwanego Nadleśnictwo G. do złożenia oświadczenia o udzieleniu powodowi L. O. urlopu dla poratowania zdrowia na okres od 11 września 2018 roku do 10 marca 2019 roku, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120,00 zł tytułem kosztów procesu oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 1.843,00 zł tytułem opłaty, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ k.p.c. - na posiedzeniu niejawnym.

Sąd ustalił, co następuje :

Powód L. O. podjął pracę w O. (...) w T. w dniu 1 września 1987 r. jako pracownik terenowy. Od dnia 1 marca 1988 r. zajmował stanowisko podleśniczego w Nadleśnictwie G.. Od dnia 1 stycznia 1996 r. zajmował stanowisko leśniczego Leśnictwa G.. Powód był zatrudniony na podstawie powołania. Na skutek zmian ustawowych z dniem 19 sierpnia 2014 r. stosunek pracy powoda przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

(dowody:

- umowa o pracę – k. 6B akt osobowych,
- pismo z 19.02.1988 – k. 11B akt osobowych,
- pismo z 12.12.1995 r. – k. 33B akt osobowych,
- pismo z 19.08.2014 r. – k. 120B akt osobowych)

W dniu 2 sierpnia 2018 r. w Leśnictwie G. została przeprowadzona kontrola doraźna, której celem inwentaryzacja drewna, czyli porównanie stanu rzeczywistego ze stanem magazynowym. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości szczegółowo wymienione w sprawozdaniu z 3 sierpnia 2018 r. Do wyników kontroli powód ustosunkował się w piśmie z 5 sierpnia 2018 r.

W dniu 6 sierpnia 2018 r. nadleśniczy R. P. zaproponował powodowi zmianę stanowiska pracy na podleśniczego w Leśnictwie K. i dał mu jeden dzień na zastanowienie. Następnego dnia powód przedłożył zwolnienie lekarskie, na którym przebywał co najmniej do 4 października 2018 r.

Pismem z 10 sierpnia pozwany poinformował Związek (...) przy Nadleśnictwie G. o zamiarze wypowiedzenia powodowi warunków pracy poprzez zmianę stanowiska pracy na stanowisko podleśniczego w Leśnictwie K.. Związek zawodowy w piśmie z 13 sierpnia 2018 r. poinformował, że popiera złożoną propozycję.

(dowody:

- sprawozdanie z 03.08.2018 r. – k. 22-27 akt,
- pismo z 05.08.2018 r. – k. 28-31 akt,
- pismo z 12.12.1995 r. – k. 33B akt osobowych,

- pismo z 19.08.2014 r. – k. 120B akt osobowych,
- pismo z 10.08.2018 r. – k. 31 akt,
- pismo z 13.08.2018 r. – k. 33 akt)

W dniu 3 września 2018 r. powód złożył wniosek o urlop dla poratowania zdrowia na okres od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r. We wniosku wskazał, że jego celem jest przeprowadzenie zaleconego leczenia, orzeczonego przez lekarza.

Do wniosku powód dołączył orzeczenie lekarskie z 31 sierpnia 2018 r. wystawione przez specjalistę medycyny rodzinnej dr T. O.. W zaświadczeniu wskazano, że powód wymaga udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r. Stwierdzono występowanie u niego stanu depresyjnego i choroby zwyrodnieniowej stóp oraz wskazano, że pacjent rokuje wyleczenie w podanym okresie.

Pismem z 5 września 2018 r. pozwany poinformował powoda, że ze względu na szczególne potrzeby służbowe pracodawcy oraz zapewnienie prawidłowego toku pracy wniosek został rozpatrzony negatywnie.

(dowody:

- wniosek i orzeczenie – k. 165B akt osobowych
- pismo z 05.09.2018 r. - k. 166B akt osobowych)

Pismem z 11 września 2018 r. pełnomocnik powoda wniósł o reasumpcję stanowiska pozwanego. W związku z tym pismem przeprowadzona została kontrola, która potwierdziła prawidłowość decyzji, o czym pełnomocnika powoda poinformowano pismem z 24 października 2018 r.

(dowody:

- pismo z 11.09.2018 r. - k. 9-10 akt,
- pismo z 24.10.2018 r. – k. 34 akt,
- sprawozdanie z kontroli – k. 35-41 akt)

§ 23 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników P. (...)stanowi:

1. Pracownik może otrzymać urlop dodatkowy na leczenie sanatoryjne, a także urlop na poratowanie zdrowia.
2. Urlopu dodatkowego na leczenie sanatoryjne, o którym mowa w ust. 1, można udzielić tylko na podstawie skierowania na leczenie sanatoryjne i na okres ustalony w tym skierowaniu, nie przekraczający jednak jednego miesiąca.
 - 2a. Urlopu na poratowanie zdrowia, o którym mowa w ust. 1, udziela się w wymiarze nie przekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, pracownikowi, który przepracował w Lasach Państwowych co najmniej 3 lata, w pełnym wymiarze czasu pracy.
 - 2b. Na wniosek pracownika oraz na podstawie skierowania na leczenie sanatoryjne, pracodawca pokrywa koszty jego pobytu w sanatorium, nie częściej niż co dwa lata, jeżeli:
 - a) pracownik przepracował co najmniej 3 lata u pracodawców objętych układem oraz jeżeli
 - b) leczenie sanatoryjne było ukierunkowane na profilaktykę schorzenia, mającego związek z warunkami pracy.

3. Urlopu na poratowanie zdrowia udziela pracodawca, z zastrzeżeniem ust. 3a.

3a. Kierownikowi jednostki organizacyjnej urlopu, o których mowa w ust. 3, udziela organ powołujący.

3b. Wniosek o udzielenie urlopu na poratowanie zdrowia powinien być uzasadniony przez pracownika i udokumentowany zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym, że rodzaj schorzenia wymaga udzielenia urlopu, a jego wykorzystanie rokuje powrót pracownika do pracy zawodowej.

4. Za czas urlopu dodatkowego na leczenie sanatoryjne i urlopu na poratowanie zdrowia pracownikowi przysługuje wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

(dowody:

- Ponadzakładowy UZP – k. 52 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 148¹ § 1 k.p.c. sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

W niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym, określone w cytowanym przepisie, gdyż z pozwu i odpowiedzi na pozew, a także z dołączonych do nich dokumentów wynikał klarowny stan sprawy. Przeprowadzenie rozprawy nie było zatem konieczne. Strony również w tym przedmiocie nie składały żadnych wniosków.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był w zasadzie bezsporny. Został on ustalony na podstawie dokumentów, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron. Ze zgromadzonej dokumentacji jasno wynikało, że powód pracował w jednostkach Lasów Państwowych od 1 września 1987 r., od dnia 1 stycznia 1996 r. zajmując stanowisko leśniczego Leśnictwa G. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Poza sporem też było, że w dniu 3 września 2018 r. powód złożył wniosek o urlop dla poratowania zdrowia na okres od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r., w którym wskazał, że jego celem jest przeprowadzenie zaleconego leczenia, orzeczonego przez lekarza. Do wniosku powód dołączył orzeczenie lekarskie z 31 sierpnia 2018 r. stwierdzające, że wymaga on udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r. ze względu na występowanie u niego stanu depresyjnego i choroby zwyrodnieniowej stóp, które to schorzenia rokują wyleczenie w podanym okresie.

Nie było też kontrowersji, iż wskazany wniosek został złożony w okresie, w którym pracodawca dążył do zmiany warunków zatrudnienia powoda w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 2 sierpnia 2018 r. oraz że pracodawca nie uwzględnił wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia ze względu na szczególne potrzeby służbowe pracodawcy oraz zapewnienie prawidłowego toku pracy.

Należy też wskazać, że pozwany nie zakwestionował skutecznie poprawności medycznej orzeczenia lekarskiego z 31 sierpnia 2018 r. Pozwany w tym celu w odpowiedzi na pozew posłużył się wyłącznie konstrukcją domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.). Twierdził mianowicie, że „zasadność przesłanek zdrowotnych do udzielenia urlopu” budzi szereg wątpliwości, albowiem dotychczasowy stan zdrowia powoda był dobry, a ponadto powód poprzez skorzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia chciał uniknąć konsekwencji przeprowadzonej w dniu 2 sierpnia 2018 r. kontroli doraźnej. Okoliczności faktyczne objęte podstawą domniemania, choćby uznać je w całości za prawdziwe, tak co do faktów, jak i intencji powoda, nie uzasadniały jednak wykonanego przez pozwanego wniosku domniemania,

gdyż nie prowadziły do postawienia niekwestyjnej tezy, iż przedstawiona w orzeczeniu ocena medyczna jest błędna. Gdyby nawet przyznać, że urlop dla poratowania zdrowia był swoistego rodzaju ucieczką powoda przed zmianą warunków zatrudnienia, to nie jest to jednoznaczne z tym, iż orzeczenie lekarskie z 31 sierpnia 2018 r. jest wadliwe.

Podobnie, brak przeciwwskazań do pracy na stanowisku leśniczego potwierdzony zaświadczeniem lekarza medycyny pracy z 9 maja 2017 r. (k 153B akt osobowych), nie stoi w sprzeczności z orzeczeniem lekarskim z 31 sierpnia 2018 r. Nie tylko wynika to z odległości czasowej dat obu dokumentów, ale też stąd, iż odwołują się one do innych kategorii medycznych. W pierwszym przypadku chodzi o zdolność do pracy na danym stanowisku, zaś w drugim o potrzebę odsunięcia od świadczenia pracy w celu poratowania zdrowia, co nie oznacza niezdolności do pracy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 lipca 2014 r., I PK 324/13, OSNP 2015/12/160).

Pozwany nie podważył więc skutecznie trafności orzeczenia pod względem medycznym, nie zaoferował też wniosków dowodowych, choćby w postaci dowodu z opinii biegłego lekarza, które miałyby w tym zakresie stosowny potencjał weryfikacyjny. Dowód z przesłuchania stron, w płaszczyźnie oceny czy stan zdrowia powoda uzasadnia udzielenie mu urlopu dla poratowania zdrowia z pewnością takiej mocy nie posiada.

Sąd, wydanym na posiedzeniu niejawnym postanowieniem z dnia 19 listopada 2018 r., oddalił wnioski dowodowe dotyczące zeznań świadków i przesłuchania stron, albowiem wnioski te nie dotyczyły okoliczności istotnych dla sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c., a zatem ich uwzględnienie skutkowałoby nieuzasadnioną zwłoką w postępowaniu (art. 217 § 3 k.p.c.). Przyczyny tej decyzji procesowej staną się oczywiste w toku dalszych rozważań.

Zasadniczą kontrowersją w niniejszej sprawie było to, czy pracodawca był zobligowany do udzielenia powodowi urlopu dla poratowania zdrowia. Strony prezentowały w tym zakresie skrajnie odmienne stanowiska. Powód twierdził, że pracodawca taki wniosek jest zobowiązany uwzględnić, zaś pozwany, iż leży to sferze jego uznania.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2018 r., poz. 2129) pracownicy Służby Leśnej mają prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, jeżeli przepracowali w Lasach Państwowych w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres nie krótszy niż trzy lata.

Przyznać należy, że regulacja prawa do urlopu dla poratowania zdrowia dla leśników jest dość lakoniczna. Ogranicza się ona do materialnoprawnych przesłanek, zaś w całości pomija zagadnienia proceduralne. Skupiając się na tych pierwszych wskazać należy, że prawo do urlopu dla poratowania zdrowia uzależnione jest od spełnienia trzech przesłanek: przesłanki o charakterze medycznym, czyli wystąpienia pogorszenia stanu zdrowia, który wymaga poratowania, co najmniej trzyletniego stażu pracy wnioskującego pracownika i zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie. Warunki prawa do urlopu dla poratowania zdrowia mają więc charakter konkretny i są jednoznacznie identyfikowalne. W świetle art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach przewidziane w nim prawo jest więc prawem podmiotowym, które może być dochodzone na drodze sądowej.

Wymaga podkreślenia, że analizowany przepis nie przewiduje okoliczności o charakterze negatywnym, a więc takich, które wykluczają prawo do urlopu dla poratowania zdrowia dla pracownika Służby Leśnej. Obojętne prawnie w kontekście badanego uprawnienia są więc inne okoliczności odnoszące się do pracownika, w szczególności sposób wykonywania pracy, czy podejmowanie przez niego działań obliczonych na uniemożliwienie pracodawcy rozwiązanie stosunku pracy lub zmianę jego treści w drodze wypowiedzenia zmieniającego.

Prawnie irrelevantne pozostają również okoliczności dotyczące pracodawcy. Przepis art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach nie odnosi w jakikolwiek sposób do pracodawcy, jego sytuacji, potrzeb, czy możliwości. Prawa do urlopu dla poratowania zdrowia nie można zatem uzależniać od szczególnych potrzeb pracodawcy, a ściśle rzecz ujmując od ich niezastnienia.

Oznacza to, że w przypadku spełnienia przedstawionych przesłanek ustawowych pracownik Służby Leśnej ma roszczenie do pracodawcy o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, zaś pracodawca winien mu zadośćuczynić

poprzez udzielenie tego urlopu. Próba unicestwienia tego żądania, która opierałaby się na twierdzeniach nienawiązujących do ustawowych przesłanek roszczenia o udzielenie urlopu dla poratowania, nie może odnieść skutku.

Wykładnia przepisów kształtujących urlop dla poratowania zdrowia innych grup zawodowych również wskazuje na roszczeniowy charakter tego prawa. Należy przy tym zaznaczyć, iż konstrukcje adekwatnych norm prawnych są zbliżone do brzmienia art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach. Tytułem przykładu przywołać tu regulacje dotyczące nauczycieli akademickich, tj. nieobowiązujące już przepisy art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 65, poz. 385 ze zm.; obowiązujący do 31 grudnia 2006 r.) i art. 134 ust. 5 ustawy z 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2017 r., poz. 2183 ze zm.). Właśnie na tle tych przepisów Sąd Najwyższy wyraził zapatrywanie, iż prawo do urlopu dla poratowania ma charakter prawa podmiotowego, które może być dochodzone na drodze sądowej (wyrok z dnia 19 września 1996 r., I PRN 67/96, OSNP 1997/6/99 i wyrok Sądu Najwyższego z 8 lipca 2014 r., I PK 324/13, OSNP 2015/12/160). Pogląd ten w pełni pozostaje aktualny, czego dowodzą motywy wyroku Sądu Najwyższego z 15 marca 2018 r., III KRS 1/18, OSNP 2018/9/13 (wyrok ten został wydany na tle art. 93 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2018 r., poz. 23 ze zm.).

Warto jeszcze wyjaśnić, że w żadnej mierze roszczeniowego charakteru urlopu dla poratowania zdrowia dla pracowników Służby Leśnej nie podważa treść § 23 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (dalej jako Układ). Przepis ten w ust. 2a powiela w całości przesłanki maturalnoprawne prawa do urlopu dla poratowania zdrowia. Ust. 1 stanowi natomiast, że pracownik może otrzymać urlop na poratowanie zdrowia, co sugerowałoby fakultatywność tego świadczenia, lecz zgodnie z regułą określoną w art. 9 § 2 k.p. postanowienie układowe nie może być mniej korzystne niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych. Skoro zatem § 23 ust. 1 Układu nie może redukować uprawnień pracowniczych ustanowionych art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach, to oznacza to, że jego wykładnia powinna zmierzać do zapewnienia zgodności z regulacją ustawową. Przyjąć zatem należy, iż § 23 ust. 1 Układu, mimo odmiennej leksyki, również reguluje prawo podmiotowe.

Odnosząc się do zagadnień proceduralnych wskazać należy, iż zostały one uregulowane w § 23 Układu. W ust. 3 i ust. 3a przepis ten stanowi, że urlopu dla poratowania zdrowia udziela pracodawca, a kierownikowi jednostki organizacyjnej organ powołujący, co należy rozumieć, jako wskazanie organu właściwego do udzielania urlopu dla poratowania zdrowia, a nie, jak sugerował pozwany, jako przyznanie uznaniowej kompetencji do podejmowania decyzji w tym przedmiocie. Zresztą przepis ten używa sformułowania „udziela”, co wskazuje na powinność działania, a nie, jak tego chce pozwany, na tylko możliwość udzielenia urlopu (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 14 lutego 2012 r., III PZP 1/12, OSNP 2012/15-16/187 na tle art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela; Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm., który to przepis używa takiego samego sformułowania).

Dalsze regulacje proceduralne zostały zamieszczone w ust. 3b, który stanowi, że wniosek o udzielenie urlopu na poratowanie zdrowia powinien być uzasadniony przez pracownika i udokumentowany zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym, że rodzaj schorzenia wymaga udzielenia urlopu, a jego wykorzystanie rokuje powrót pracownika do pracy zawodowej. Rzeczywiście intrygujące mogą być rozważania dotyczące tego przepisu w kontekście zasad funkcjonowania norm prawa pracy przedstawionych w art. 9 § 2 k.p., co sygnalizował Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 lutego 2013 r., II PK 303/12. Nie było jednak potrzeby bliższej analizy tej kwestii, a to z tego względu, iż powód wyczerpał przesłanki proceduralne opisane § 23 ust. 3b Układu.

Powód uzasadnił wniosek o udzielenie urlopu na poratowanie zdrowia wskazując, że jego celem jest przeprowadzenie zalecanego przez lekarza leczenia. Układ nie stawia wymagań co do uzasadnienia wniosku, więc takowe należy uznać za wystarczające. Powód przedłożył również zaświadczenie lekarskie, gdzie wymieniono schorzenia, okres urlopu i stwierdzono, że „pacjent rokuje na wyleczenie”. Spełnił więc wymagania, o których mowa w § 23 ust. 3b Układu. Wprawdzie zapisy zaświadczenia są dość lakoniczne, lecz Układ nie wymaga obszerniejszych.

Jedyną kwestią, nad którą należy się pochylić jest to, czy zaświadczenie wystawione przez lekarza prowadzącego Praktykę Lekarza Rodzinnego może być uznane za wystarczające w procedurze dotyczącej udzielenia urlopu

dla poratowania zdrowia dla pracownika Służby Leśnej. Niewątpliwie prawidłowość zaświadczenia jest jedynym elementem ocennym tej procedury. Pozostałe przesłanki mają charakter obiektywny. Podzielić przy tym należy obawy pozwanego, iż odformalizowanie procesu opiniowania może prowadzić do nadużyć. Problematiczna też się staje kontrola przyznawania tego świadczenia przez pracodawcę.

Zauważyć należy, że ani ustawa o lasach ani Układ nie precyzuje kto ma wystawić stosowne zaświadczenie, jakie ma mieć kwalifikacje ta osoba, ani nie określa trybu, w którym ma to nastąpić. Brak też w tym zakresie przepisów wykonawczych, które obowiązują w przypadku innych grup zawodowych uprawnionych do urlopu dla poratowania zdrowia. Można tu wskazać na rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 stycznia 2018 r. o orzekaniu o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia (Dz.U. poz. 190), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2018 r. w sprawie orzekania o stanie zdrowia nauczyciela akademickiego na potrzeby udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia (Dz.U. poz.1868), rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 2014 r. w sprawie urlopów policjantów (Dz. U. poz. 1282), rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz.U. nr 86, poz. 784) i rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie urlopów żołnierzy zawodowych (Dz.U. poz. 1503). W końcu w przypadku pracowników Najwyższej Izby Kontroli stosownego urlopu udziela Prezes NIK, na wniosek kontrolera, umotywowany opinią o stanie zdrowia wydaną przez komisję lekarską powołaną przez Prezesa NIK (art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. Dz.U. z 2017 r., poz. 524).

W ustawie o lasach nie występują również przepisy, które miałyby potencjał stosowalności na zasadzie analogii. Taki tok postępowania sugerował np. Sąd Najwyższy w przywoływanym już wyroku z 15 marca 2018 r. Występuje tu jednak istotna różnica. Prawo o ustroju sądów powszechnych zawiera przepisy, na podstawie których następuje weryfikacja stanu zdrowia sędziego, choć oczywiście w innej płaszczyźnie niż urlop dla poratowania zdrowia, natomiast w ustawie o lasach takich przepisów brak.

W ocenie Sądu, jedynej możliwości weryfikacji stanu zdrowia pracownika Służby Leśnej w kontekście spełnienia medycznej przesłanki prawa do urlopu dla poratowania można dopatrywać się w art. 6 ust. pkt 2 lit c) ustawy z 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1155 ze zm.). Przepis ten stanowi, że służba medycyny pracy jest właściwa do realizowania zadań z zakresu sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracującymi, w szczególności przez ocenę możliwości wykonywania pracy lub pobierania nauki uwzględniającą stan zdrowia i zagrożenia występujące w miejscu pracy lub nauki. Pozostałe zadania służby medycyny pracy nie mogłyby być w tym zakresie wykorzystane z uwagi na ich wyraźne zaadresowanie i umocowanie ustawowe. W szczególności nie byłyby tu adekwatne badania, o których mowa w art. 229 § 1, 2 i 5 k.p., które nie dotyczą kwestii odnoszących się do pogorszenia stanu zdrowia, lecz zdolności do pracy na danym stanowisku. Oczywiście jest, że nie są to płaszczyzny tożsame.

Przedstawiona propozycja nie może jednak prowadzić do stwierdzenia, że przedłożone przez powoda zaświadczenie lekarskie nie mogło stanowić podstawy do udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. Skoro ani ustawodawca, ani pracodawca układowy nie przewidział żadnych wymagań co do tego rodzaju zaświadczeń, to zaświadczenie wystawione przez dowolnego lekarza, także lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, należy uznać za wystarczające. Innym zaś zagadnieniem jest to, czy pracodawca może zainicjować tryb jego weryfikacji. To zaś żadnych wątpliwości budzić nie może. Pomocne w tej mierze może być wykorzystanie kompetencji służby medycyny pracy, o czym wcześniej była mowa. Gdy jednak pracodawca nie podejmuje takich działań, nie kwestionuje przedłożonego zaświadczenia i odmawia prawa do urlopu dla poratowania zdrowia wyłącznie z przyczyn pozaustawowych, tak jak to było w przedmiotowej sprawie, to wówczas należy uznać, że przedłożone zaświadczenie jest w pełni wystarczające.

W tym stanie rzeczy, wobec spełnienia przez powoda przesłanek określonych w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o lasach, tj. przesłanki medycznej w postaci pogorszenia stanu zdrowia, przesłanki stażu pracy i przesłanki wymiaru etatu, Sąd uznał powództwo za uzasadnione i zobowiązał pozwanego do złożenia oświadczenia o udzieleniu powodowi urlopu dla poratowania zdrowia za okres od 11 września 2018 r. do 10 marca 2019 r., o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

Wyjaśnić jeszcze należy, że fakt korzystania przez powoda z urlopu dla poratowania zdrowia w czasie niezdolności do pracy z powodu choroby nie stanowił przeszkody do udzielenia tego urlopu. Należy zgodzić w tym zakresie z poglądem Sądu Najwyższego wypowiedzianym w wyroku z 8 lipca 2014 r., I PK 324/13, OSNP 2015/12/160, w myśl którego po spełnieniu przesłanek prawa do urlopu dla poratowania zdrowia pracodawca ma obowiązek udzielenia tego urlopu w terminie wskazanym przez lekarza, a więc nawet wtedy, gdy w tym okresie wnioskujący o urlop pracownika korzystał ze zwolnienia lekarskiego.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 3 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 180) przyjmując, że stawka przewidziana w sprawach o roszczenia niemajątkowe jest najbardziej adekwatna w sprawie o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia.

O kosztach należnych Skarbowi Państwa orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 300 ze zm.).

SSR Andrzej Kurzych